

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗА ОСВІТНЬО-
ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «Туризм»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Туризм».

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/> .

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Туризм» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною: «Академічна доброчесність». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Респондентам було запропоновано відповісти на одинадцять питань, що оцінювали: якість освіти, рівень корупції в університеті, недоброчесність в процесі навчання та вивчення дисциплін, навчальне навантаження; ПБ викладачів, що є взірцем доброчесності. За результатами проведення анкетування керівництво ТДАТУ, факультету (інституту), кафедри може застосовувати різні форми адміністративного впливу та вживання корегувальних дій відповідно до [Положення про академічну доброчесність в ТДАТУ](#).

Всього опитані **22 респондента** (здобувача ступеня вищої освіти «Бакалавр», крім 1 курсу), що склало **88%** від загальної кількості здобувачів за цією освітньою програмою. Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1. *Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).*

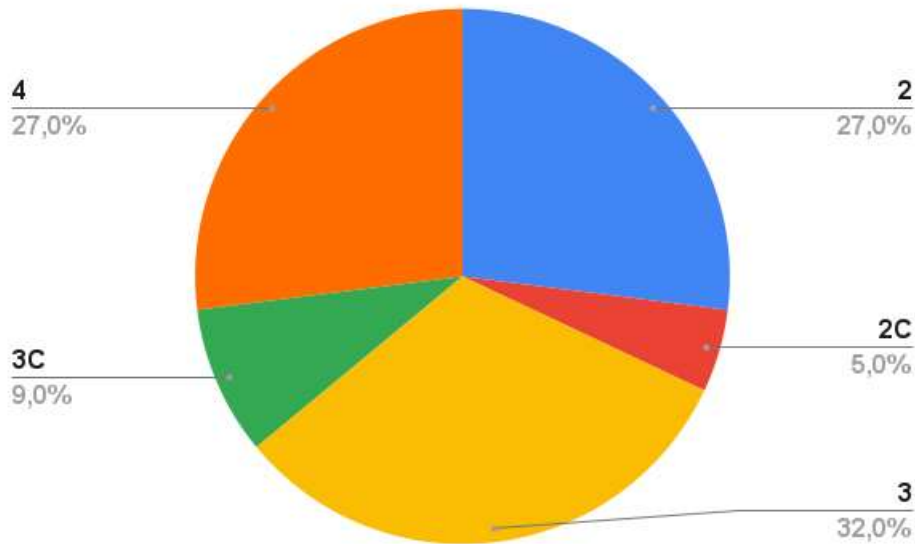

Рисунок 1 – Розподіл респондентів за курсами навчання

1. Здобувачам було запропоновано оцінити *якість освіти, яку вони отримують в ТДАТУ* за наступною шкалою (рівні): дуже низька; загалом низька; середня; загалом достатньо висока; дуже висока. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 2.

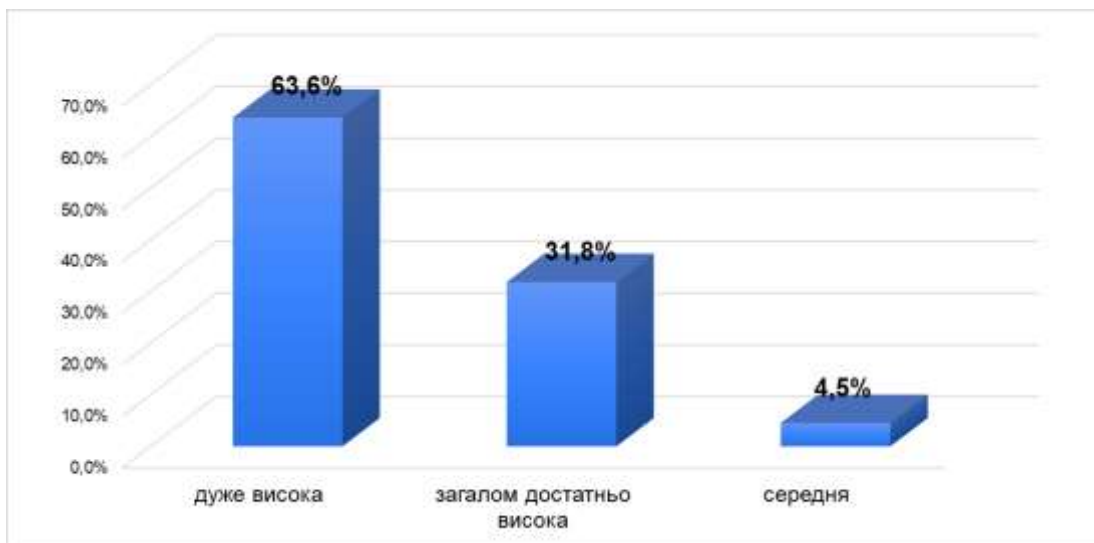

Рисунок 2 - Оцінювання якості освіти в ТДАТУ здобувачами вищої освіти (у відсотках)

З аналізу рисунку 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці якості освіти в ТДАТУ, а саме рівні «дуже висока» 63,6% та «загалом достатньо висока» 31,8%.

2. Здобувачам вищої освіти було запропоновано *оцінити корупцію в університеті* за наступною шкалою: ні, не стосуються зовсім; частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі; стосуються частково, і "ініціатива" належить деяким викладачам; корупція у нас масове явище, у якому задіяні усі - і здобувачі, і викладачі. Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 3.

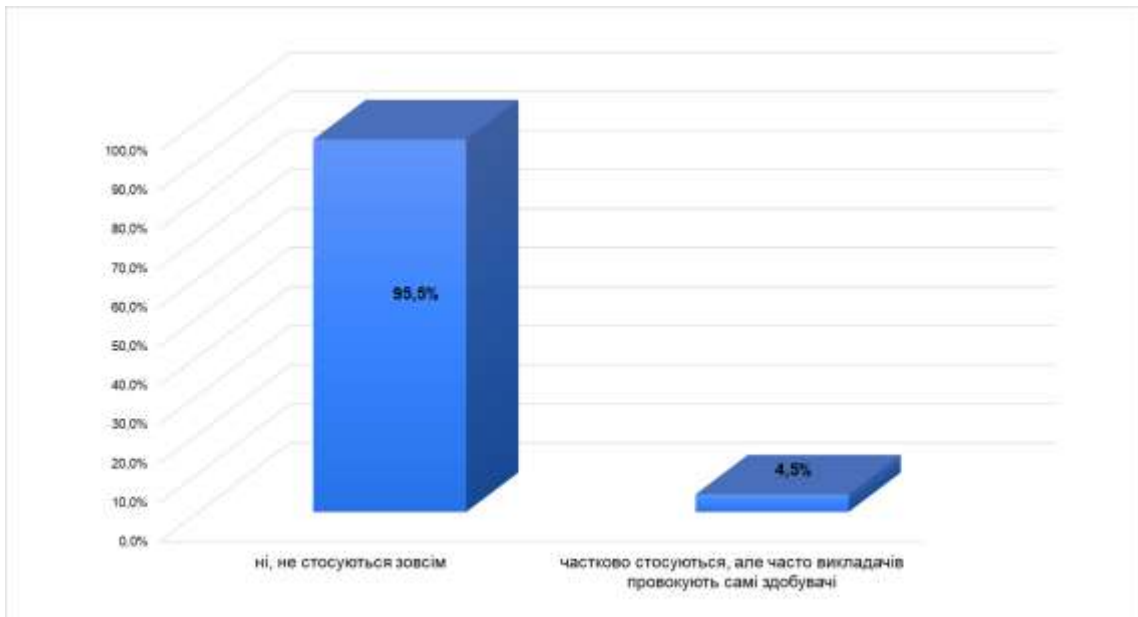

Рисунок 3 - Оцінювання здобувачами вищої освіти рівня корупції в університеті (у відсотках)

Аналіз рисунку 3 свідчить про низький рівень корупції в ТДАТУ, а саме респонденти відповіли 95,5 % «ні, не стосуються зовсім». Дали відповідь «частково стосуються, але часто викладачів провокують самі здобувачі» 4,5% респондентів.

3. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Чи доводилось Вам під час навчання в ТДАТУ особисто робити наступне...?». Варіанти відповідей були наступні - *часто, рідко, ніколи*:

- купувати навчальні матеріали кафедри;
- купувати реферат;
- купувати курсову роботу (проєкт);
- платити гроші за оцінку;
- надавати платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі;
- готувати шпаргалки для складання ПМК, екзаменів;
- списувати з власних конспектів на контрольних заходах;
- завантажувати матеріали з Інтернету, компіювати і здавати як власні;
- замовляти платні послуги з проходження тестування на освітньому порталі.

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 4.

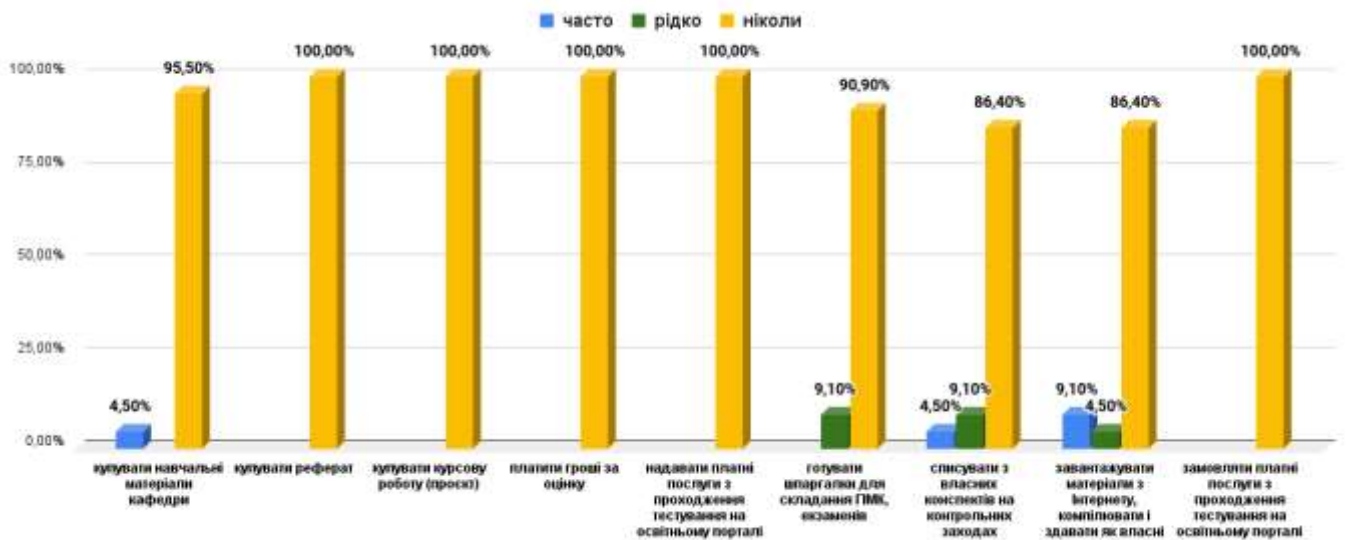

Рисунок 4 - Оцінювання здобувачами вищої освіти дій щодо питань недоброчесності в університеті (у відсотках)

Аналіз відповідей показує, що в середньому 95,5% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Респонденти вказали, що «рідко»: готували шпаргалки для складання ПМК, екзаменів (9,1%). «Часто» і «рідко» - списували з власних конспектів на контрольних заходах (13,6%); завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні (13,6%).

4. В продовженні попереднього питання здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Якщо Ви особисто робили щось з вище переліченого, то з якою метою?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- для того, щоб отримати потрібну оцінку;
- для того, щоб не здавати лабораторні/ практичні роботи;
- для того, щоб не робити особисто реферат;
- для того, щоб не робити особисто курсову роботу (проект);
- в мене не було вибору, я діяв під тиском вимог викладача;
- для того, щоб не здавати тести з ПМК/екзамену;
- для отримання грошових коштів.

Дали відповідь на це запитання **1 (4,5%)** з **22** респондентів, які відповіли, що робили недоброчесні дії для того, щоб: отримати потрібну оцінку - **1** респондента (100%: 1 респ.- 4 курсу).

5. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «В який спосіб можна дізнатися про існування можливості «купити» оцінку?». Варіанти відповідей були наступні (кількість відповідей не обмежено):

- від самого викладача
- від старости

- від студентів старших курсів
- від своїх сокурсників
- не володію такою інформацією

Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 5.

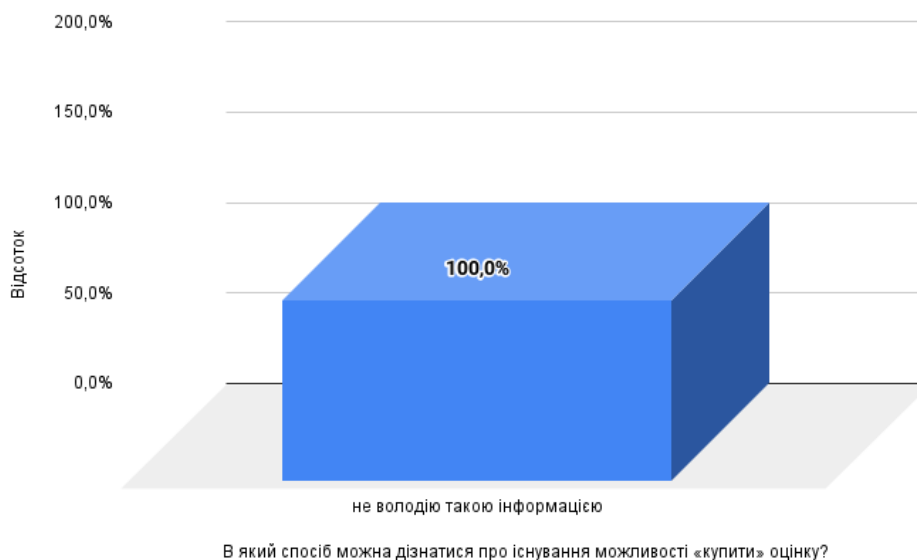

Рисунок 5 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

З рисунку 5 видно, що 100% здобувачів вищої освіти не володіють інформацією щодо існування можливості «купити» оцінку.

6. Здобувачам вищої освіти було запропоновано відповісти на питання: «Оцініть як часто Вам в минулому навчальному році доводилось зустрічати повтори тем на різних дисциплінах (на шкалі від 1 до 5, де 1 – взагалі не доводилось, 5 – дуже часто)». Результати опрацювання відповідей респондентів наведені на рисунку 6.

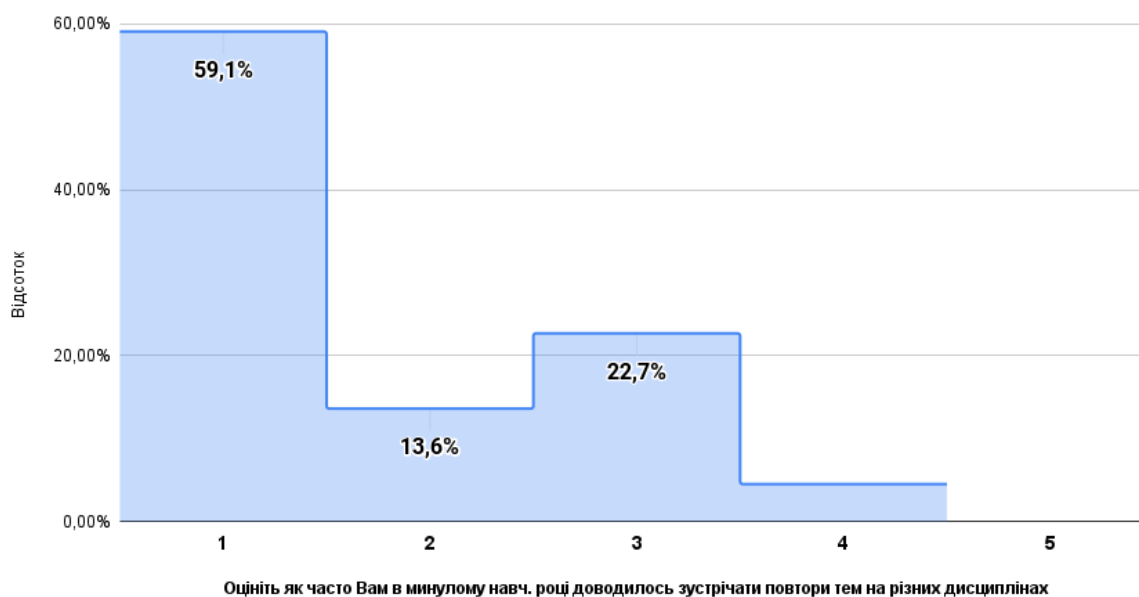

Рисунок 6 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

Аналіз рисунку 6 показує, що 59,1 % здобувачів вказали, що «взагалі не

доводилось» зустрічати повтори тем на різних дисциплінах в минулому навчальному році та 13,6% «скоріш не доводилось».

7. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році писати однакові роботи для різних дисциплін?» респонденти відповіли, що не доводилось 91% та важко відповісти 9%. (рис. 7).

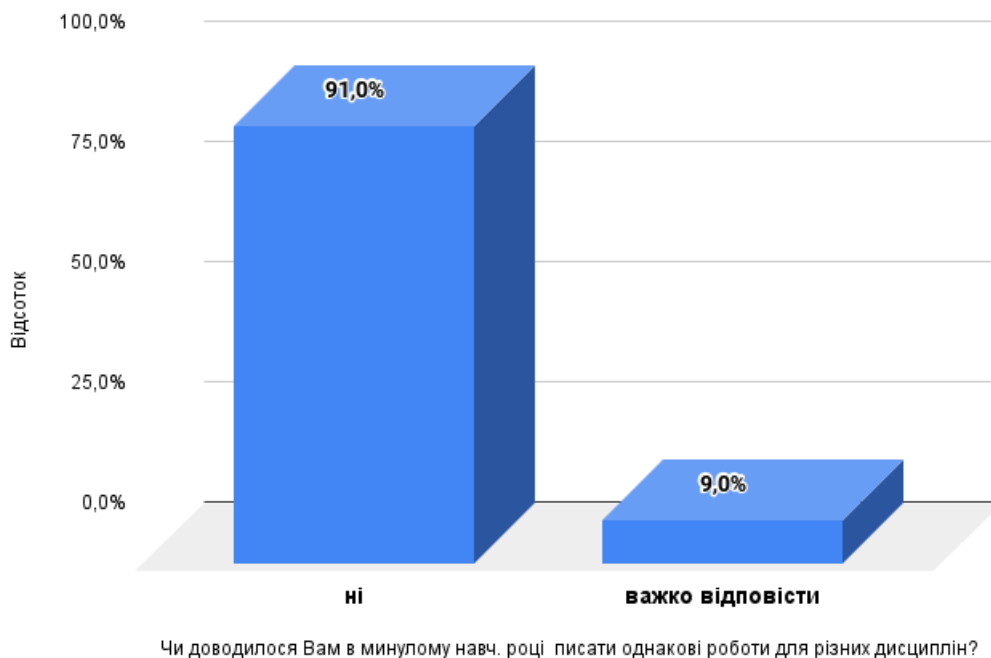

Рисунок 7 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках)

8. На питання «Чи доводилося Вам в минулому навчальному році слухати курс (окремі теми) з академічного письма/академічної доброчесності?» 23% респондентів відповіли, що не доводилось, та 77%, відповідно, «так» (рис. 8).

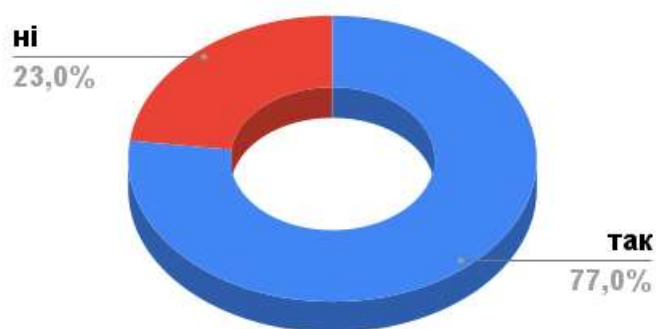

Рисунок 8 - Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності (у відсотках)

9. На питання «Як Ви оцінюєте власне навчальне навантаження впродовж цього семестру?» здобувачі вищої освіти всіх курсів навчання відповіли 72,7% як «помірне навантаження» та 13,6 % «скоріш надмірне» (рис. 9).

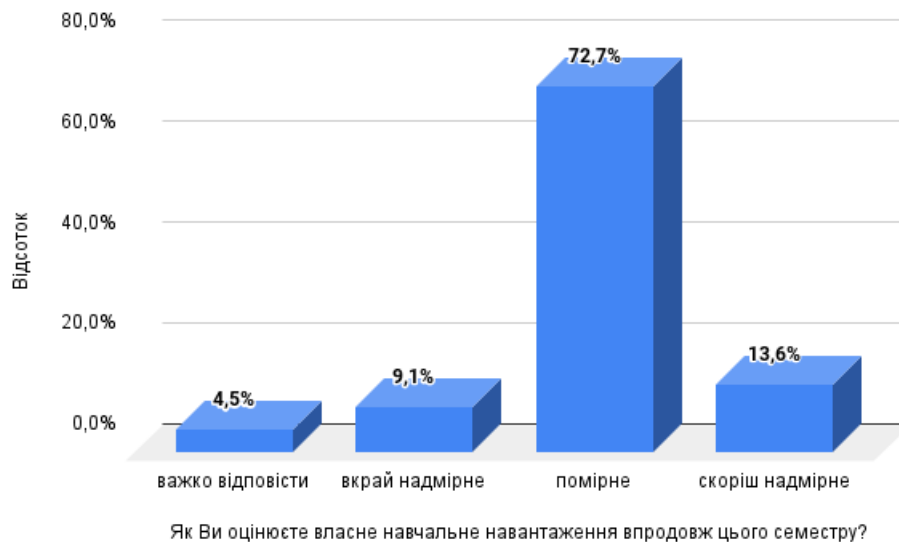

Рисунок 9 - Результати опрацювання відповідей респондентів (у відсотках).

Висновки

У моніторингу якості освіти та дотримання принципів академічної доброчесності у ТДАТУ прийняли участь 22 респондента. Аналіз вивчення думок здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Туризм» виявив загальний позитивний рівень оцінки. Результати моніторингу показали, що 63,6% опитаних оцінюють рівень якості як дуже високий та 31,8% загалом достатньо високий. Щодо проявів корупції в ТДАТУ 95,5 % здобувачів освіти відповіли, що це питання зовсім не стосується університету, але деякі здобувачі все ж таки вважають, що прояв корупції частково стосуються викладачів яких провокують самі студенти, 4,5 % респондентів.

Аналіз питань пов'язаних з рівнем академічної доброчесності визначив чесність та висококваліфікований підхід в організації та проведенні навчального процесу як в цілому по університеті так і за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти ОПІ «Туризм», 95,5% респондентів перелічених дій щодо питань недоброчесності в університеті не робили. Але все ж таки було виявлено порушення, часткові прояви академічної недоброчесності в університеті, а саме 13,6% респондентів вказали, що «часто» і «рідко» списували з власних конспектів на контрольних заходах; 9,1% - готували шпаргалки для складання заліків, іспитів, ПМК; близько 14% - завантажували матеріали з Інтернету, компілювали і здавали як власні та купували навчальні матеріали кафедри.

Результати опрацювання відповідей респондентів щодо відвідування курсів з академічного письма/академічної доброчесності показали, що 77% здобувачів відвідували окремі курси або лекції з вивчення правил академічного

письма/академічної доброчесності, 23% респондентів відповіли, що не доводилось їм бути присутнім на подібних заходах.

Результати опрацювання відповідей респондентів щодо оцінки власного навчального навантаження впродовж семестру показали, що 72,7% здобувачів вищої освіти всіх курсів навчання мають «помірне навантаження» та 13,6 % «скоріш надмірне».

У зв'язку з вищезазначеним, кафедра економіки і бізнесу планує розвивати свою роботу у напрямку підтримки та поширення основних принципів академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти ОПП «Туризм» у університеті. Для цього будуть проводитися наступні заходи:

1. Організація комплексних семінарів та кураторських годин зі здобувачами вищої освіти щодо важливості дотримання академічної доброчесності, Кодексу честі, Положення про академічну доброчесність, Антикорупційної програми та Положення щодо запобігання та виявлення академічного плагіату.

2. Проведення заходів та курсів щодо надання рекомендацій з написання власних наукових робіт, курсових та дипломних проектів з правильним використанням запозичених джерел для уникнення можливих проявів академічної нечесності та корупційних порушень у сфері вищої освіти.

3. Організація методичного семінару для перегляду навчальних курсів, робочих програм та силабусів з метою уникнення повторів тем та освітнього матеріалу серед навчальних дисциплін ОПП «Туризм».

4. Проведення засідань кафедри з акцентом на об'єктивність, валідність та справедливість процесу оцінювання знань студентів, а також забезпечення відкритості та прозорості у цьому процесі.

Результати моніторингу якості освіти та дотримання принципів академічної доброчесності доведені до здобувачів вищої освіти 2, 3 та 4 курсів ОПП «Туризм». Висвітлення інформації про стан та результати роботи щодо боротьби з проявами недоброчесності зафіксовані на онлайн семінарі: «Моніторинг стану академічної доброчесності при навчанні за освітньо-професійною програмою «Туризм» (Електронний ресурс: <http://www.tsatu.edu.ua/et/obhovorennja-rezultativ-anketuvannja-zdobuvachiv-vyshhoji-osvity-zi-specialnosti-242-turyzm-za-osvitno-profesijnoju-prohramoju-turyzm/>)

Гарант ОПП «Туризм»
першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти,

Валентина Демко

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н, доцент

Радміла СКЛЯР